

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

Δευ. 1969 / Ιανουάριος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *Λαμναδία*...
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας *Ζακύνθου*,
Νομοῦ *Ζακύνθου*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Διμήτριος*
Παλαιολόγος.... ἐπάγγελμα *Διδάσκων*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Χωρίον Λαμναδία Ζακύνθου*.
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Σπυρίδων Αἰβαντζάκης*..
τοῦ Γεωργίου..
ἡλικία *54*... γραμματικαὶ γνώσεις *Διφοιτῶν*..
Ζελενόπουλος..... τόπος καταγωγῆς *Λαμναδία*
Ζακύνθου.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΧΕΙΟΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; *Ὁλοὶ αἱ ἀρωματ. προωρίζοντο*
διὰ σποράν. βοσκὴν. ἐκτροφῆς
τῶν προωρίστων χωρῶν.
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; *ἐνηλλάσσοντο. ὡς ἐν δώδεκ. ἐτος*..
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους· γ) εἰς Κοινότητες· δ) εἰς μονὰς κλπ.
..... *ἐν φυσικὰ πρόσωπα (χωρικοὶ)*..
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; ... *Ὁ πατὴρ διατηρεῖ καὶ χερσὶ τῶν τέκνων*..
περιουσίαν διατήρηται. βεβαί. τὴν. ἰδιοκτησίαν. ἐν ὧς
ἄρρωστα θενὴ ζωὴς τιτράχισον πού παραχωρεῖται ἐν ὅσῳ
δὴ ἐν προῖκα ἢ τὰ διατερεῖ του..

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Συγχρόνως ἢ δι' ἑνὸς...

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ;

μ.α.λ.δ.α.

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

*Εἰς τὰς οἰκίας... οἱ χωρικοὶ τῶν ἀκριβερῶν...
ὡς ἄτομα καὶ μετὰς οἰκογένειάν των...*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακατόροι κλπ.)

Σεφτεροὶ, ἑβ. αὐτοὶ, ἢ αὐτοὶ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα;)

εἰς εἶδος

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

*Κατὰ ἐποχὰς ἐχρησιμοποιοῦντο ἐργάται ἄνδρες καὶ γυναῖκες
προήρχοντο τοῦ χωρίου ἡμερομίσθιον ἢ χρήματα.*

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

ἢ οὐκ

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου τοῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;

ὅτι τὰ χωρία ἢ ἐπὶ κωμὴν καὶ πόλιν...

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται... *ναί*... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμιδος μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Μέτ. Σιτίων... ὑποπία... ἢ... ἢ... καὶ...
... τῶν... χορτῶν... καὶ... τῶν... καλαμίων...

2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... Πέριαν... ἀπὸ... τοῦ... 1935

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ...

Μετασχηματῶν καὶ ἐκκλῶν

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατασκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ...

Σιδηροῦν ἄροτρον: Εἰς ἄροτρον καὶ...
... ἐλαιῶνα... ὁ φάβρος

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου μετὰ τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Χερσάβρα. 4. ὕψος. 7. Σταβρί. 10.

2. 5. 8. φάβρος

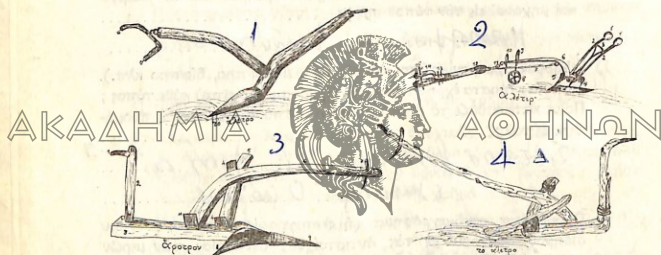
3. Ἀλεφραάβρα. 6. ὀπίσθη. 9.

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... ἀπὸ τοῦ 1950

3) Μηχανὴ θερισμοῦ

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)..... ✓
- 5) Μηχανή ἄλωνιςμοῦ 1920
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον 1920
- 1920
- 1920
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ; 1920

- 3) Ὑπογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ. 1920

1. 6. 11.
2. 7. 12.
3. 8. 13.
4. 9. 14.
5. 10. 15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν, ἐκάστου.

Μεγαλὸ... ὕνι... ἐ. χρησιμοποιοῦτο... διὰ τὰ χωματερά
χωράφια... ἢ... γὰρ... ἐμμερῶσι... μικρό... διὰ... διβόλια
ἢ διὰ χαλιμερά χωράφια... Δὲν... ὑπάρχει... ἐμμερῶσι...

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;... ὡς... τῆς... ἐμμερῶσι.

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;... ἐκ ξύλου

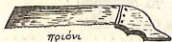
χειρὶσάδα

Στά... ξύλινα... ἀλῆτρα... ἦτο... ξύλινη... ἢ ἐξάδα
ἐξά... σιδηρῶν... μετὰ ξύλινη...

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

Τὸ... σκεπάρνι... τὸ... πριβέλι... τὸ... ἀρίδι... ὁ... ξυλοφάι
καὶ... ἢ... σκεπάρνι...

πριόνι

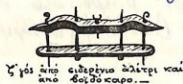

ἀρίδα

ρινι ἢ ξυλοφάι (ἀρνάρι)

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *β. δ. α. β. δ. α. η. ξ. ν. τ. ε. ι. λ. ρ. σ. ι. π. α. ν. ι. ω. ι.*
 β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *Συνήθως... ἔκασ... ἴππας...*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Ναί... κίονα... ε. τ. ζευγάρισμα... β. δ. α. η. : Μ. ε. δύο... ἄλλα... ἔχ.*

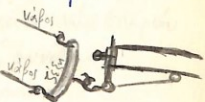
Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζευλές, πιζεῦλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Κουλλοῦρι*
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *ἀπὸ τοῦ 1945*
 Πῶς γίνεται ἡ ζευγίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ τὴν προσδεθῆναι
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον... *Εἰς τὸν λαχὸν τοῦ ἀρότρου φέρει*

[illegible]

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνθήκη εἰς τὸν τόπον σας. Παλιότερον: ἰδιοκτήτης

Izvajam... in... argumente... iz... izpolnim...

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερώς, πώς γίνεται το ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) . . . *Ο. Φ. Μαν. Ταν. Σ. Ν. Νικ. Σ. Ν. Ν.*

[illegible]

2) Πώς γίνεται το ζεύξιμον εις τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

15. 2. 2012

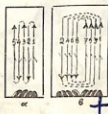
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανο· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

The exam not expected and volume
200 pages

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

κατὰ τὴν εὐθείαν α... μὲ ἐν γλιν. ἄροτρον.
κατὰ τὴν εὐθείαν β... μὲ εὐθείαν ἄροτρον

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαοὺς (δηλ. σπορῆς ἢ σπορῆς, λαοί, σπασίς, μεσορῆς κ.λ.π.) ;

ἐν σπορῇ

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρὶς (ἢ σποριά) ; με αὐλακιάν ;

μὲ αὐλακίαν τὴν ἐνδοξίαν ἢ τὴν ἐξωτερικήν

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιεῖται ἄροτρον ;

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

καθέτως, πλαγίως (ὁδοί, τὸ χωράφι ἐν γλιν. ἄροτρον) καὶ βαθιὰ (ὁδοί, τὸ χωράφι ἐν γλιν. ἄροτρον)

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. *ἐν τῷ ἀγρῷ*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *ἐγίνοντο τρία ὀργώματα κατὰ τὴν θητερίαν (τὴν ἀρχὴν) κατὰ τὸ τέλος αὐτοῦ καὶ διὰ φτερον καὶ ἐν τῷ τῷ κατὰ τὴν θαλασσαν ἢ οὐραία ἐξορτάζοιτο καὶ καμίνος συνελθὼν ὑρχωσα, διβόλος καὶ θαλασσά*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

δὲν ὀργώνοντο τρία ὀργώματα ἐν τῇ
ἀρχῇ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιταρί ἢ ἄλλο δημητριακόν...

ἐν τῷ
.....

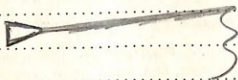
- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν ἐφῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *ἐν τῷ τῷ κατὰ τὴν ἀρχὴν καὶ ἐν τῷ τῷ κατὰ τὴν ἀρχὴν καὶ ἐν τῷ τῷ κατὰ τὴν ἀρχὴν*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ *δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; ... *οὐκ*

ἐν τῷ τῷ καμίνος

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; *μὲ τὴν ἀξίνα...*

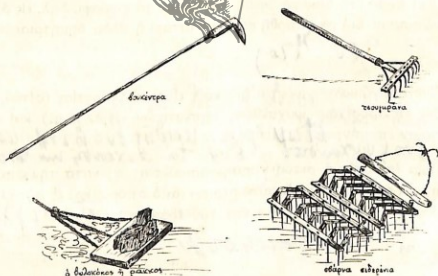

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);

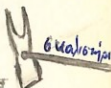
...? γίνεται τὸ ἰσοπέδωσις τῆς γῆς ἀξίνα...

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΣΤΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσαπά κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

[illegible]

- Κανείς δεν φανταζόταν... ελπί... τον...
 ζω... δι...
 (στα πόδια) τα...
 Π...
 ...

- [illegible]

- 906α... προστίθεται για χηρανάματα. γίγνεται
...μικρού κλίμα.

- εγυμνάσιο & αθλητικά

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακὰ.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)... *Μὲ τὸ ὀδοντωτὸν δρεπάνον... Ὀδοντὸς τὰ εἰρηρὰ ἦσαν μικροὶ ἀναδελφίσαις μὲ τὴν φάρτσα... Σπανίως... ξιμαλὸς τὰ μὲ τὸ χέρι...*

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε...

Δὲν ὑπάρχουν ἄλλων δρεπάνια ἐν χρήσει.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ πᾶσι ἄλλοι ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).

Μὲ τὴν φάρτσα σάφηνον μὲ τὴν κόσσα ἢ μὲ βεντινοῦνται μηχανήματα.

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν)...

Ἡ λεπίδα τοῦ δρεπανιοῦ ἦταν ὀδοντωτή

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγето;...

Ἡ χειρολαβὴ ἦταν... ξύλινη καὶ ὁ βύθλος μεταλλικὸς καὶ ἐλίσσεται.

- 5) Ποιος κατασκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα; (π.χ. τὰ δρεπά-
νια κ.ἄ.) ... *Ο φάβρος... ἐπὶ φάβρῳ ἔργον.*

6) Ὅτι παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θρηισμός με τὰς
χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ
ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων
(τῆς ρόβης κλπ.) ... Παλαιότερον... ναί... Σήμερα...
μάνο... τὰ ὀσπρία ἐκρίζωνονται...

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. ... *Ἀναλόχα . . . ἢ . . . ὑψος . . . βιτωρῶν.*

- 2) ΟΙ στάχυες που έμεναν (ή μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν
μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). Δέν. είχαν, διαύρα
σταχυάκι. Στάχνα. ἔχοντα καὶ ελαφύοντα, ἀνὰ τρεῖς καὶ εἰς δεκάς,
ἔδεναν χωριστά καὶ ἰνέοντο εἰς τὸν μαμῦτον.

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς περισσότερους ἄλλας πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; ... *Ο.Γ. ἤδριοι... ἀγριοὺς... ἀποθέτουν... τὸ φρούχην... δυνό... δυνό... τρεῖς-τρεῖς... μαζὶ... ἐπὶ ἔδαφος καὶ... πὺς... ἀποχρηματίζῃ... ἐρμ... τίς... δένουν... ἐξ ἑδάφους...*

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεῖρες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πίεσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)
Δύο - δύο, τρεῖς - τρεῖς, μαζί, κί' α' μεγάλη, κεν. σταχίων
πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *φουχτῆς*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ;

ἄνδρες καὶ γυναῖκες. ὄχι

2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

*Μετὰ παροχῆς φαγητοῦ. Ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα
τὸ πρῶτον ἐπαινοῦν. Ἰσοψηφισμοὶ ὀνομαζέσθην
μηνύματα. Μετὰ κατὰ τὴν 10. ἢ 12. ἀποκοπὴν
τὸ καλὸν καὶ κατὰ τὴν 2. ἢ 3. ἢ 4.*

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

*Ἐφορῶσαν. Ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα
καὶ εἰς χρῆμα. Ἐφορῶσαν. Ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα
καὶ εἰς χρῆμα.*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ἡμερᾶν ἐν ἀρχῇ... θερισμὸς... ὅταν... ἀνατῇ ἡ σελήνη καὶ... παραινεῖ... οὐδέποτε... ἔλθῃ.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

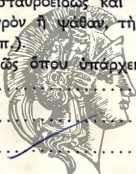
Κανὼν... ἰδιαιτέρως... τοῦ θερισμοῦ

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

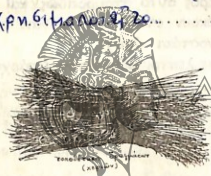

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν... εἰς ἀραιὰς ἑρᾶς... ὅταν... ἡμέρα... δευτέρη... εἰς ἀναμνηστικὰς ἑρᾶς... πρὸς... χιτῶνα.

- οἱ ἰδιοὶ αἰ. ἀπορροή. δένουν. τὰ δένδρα κί τὰ
καρὰ τῶν σταχίων σὺν αἰνῇ παύσιντων κί δένδρα
καὶ τὰ ἡδιστὰ ἐκ τῆς τοῦ λαοῦ διαλέξεως κέ εἶναι
μομφύ. ὅταν τὰ σιτηρά. ἦσαν. κοντά (κρυά σὺ
καὶ σιτηρά.) τὰ δένδρα. ἦσαν. καὶ ψαδί. ἢ σπάργα
ἢ φαίλαρα. ὅν δὲν ἰδὲν κί προῖερα. γὰρ τὸ
δένδρον ἔχρησιμον ἔστι.

ΑΘΗΝΑΝ

- Αφήνουντα... Ώρδια... στην Ίδρυ... δένει να χέσω
ναι... Μετά έμουν φακόντα... κατά... έφάνι και...
Έτοιμοι τούντα... αέ... δεικνύει...

— 16 —

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς... *Τὴν... Ἀνοιξιν.*
καὶ... τὸ... φθινόπωρο...
Πρό... χρόνου... ἀμνημονεύουν...

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν... *Μὲ τὴν ἀξίναν*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζεται παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον). Ἐσυν-
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ... *Νοῦ. καὶ... ἐξαμνημονεύει*

*Τὸ χωράφι. νοῦ. προορίζεται. γὰρ... ἀφρανόθεται... κατὰ τὴν
 θέρυνσιν... μήνη... ληπαίνεται... καὶ... κροχιά... Ἐν συνεχείᾳ τὸν εἰσὶν
 Φεβρουάριον ἢ Μάρτιον ληπαίνεται καὶ χειμῶν λήπει. Τέλος Ἀπριλίου ἢ
 Ἀρχῆς Μαΐου γίνονται ἡ κοπή καὶ φάρμακα ἢ κόβα ἢ μὴ μανανή
 καὶ ἀφίνονται καὶ ξηραίνονται. Μετὰ καθεύδεται τοῦ λήγει τ' Ἀπρ. πάλιν ἡ ἀφίνωσις
 καὶ ἐν τούτῳ δίνονται οἱ βενζινάκι καὶ τοποθετοῦνται ἐντομολογικῶς
 2) Πότε ἐθερίζεται ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ἄ.). Τέλος Ἀπριλίου καὶ ἀρχῆς Μαΐου καὶ τὴν φάρμα τὴν κόβα
 ἢ τὴν βενζινοκάννην καὶ κλάνη.
 (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....*

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

- 5) Τὸ ἀλῶνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενεάς, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

ΥΑΠΕ. Διαφορικά. Είχε 26. 7 δυνάμεις. 5 λίβρες. Σημειώσε

Σ.Κ.Δ. Ἀθήναι. πρὸς Περιθεοποίησιν. ἀποφασιστικῶς. ὅτι ποσὸν μὲν ἔχον
καὶ οἱ διὰ τῆς ἀφ' ἑαυτῶν τοῦ πολὺ δὲ ἐκλείωντε τὴν ἐλπίδα τῆς.
Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλάνισμα καὶ πότε λήγει; ... καὶ οὕτως.

- 6) 'Από πότε αρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει; ... *ὡς διαρκῶς*

καὶ ἡ ἀρχὴ πρὸς τὸν θεόν καὶ ὁ λόγος ὡς ἡ ἀρχὴ τῶν πάντων

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνα (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνα (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε την κατασκευήν εκάστου και παραθέσατε σχέ-
διάσμα ή φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Μόνον χιτώναρα. ἔχει καλλιμάν. ὁπίσθεν μὲ χιτῶνα ἔχον
βαρετόν καὶ ἀπαικτικόν καὶ με χιτῶνα ποῦ νὰ πῶν ὁ χιτῶνα ἔχον
ρωγὴ καὶ ὠδύνη...

8) Πώς επισκευάζεται το αλάτι, εκάστον έτος, από την εισαγωγή του

- 8) Πως επισκευάζεται το άλωνι έκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξους τοῦ
άλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀγύρων). Ἡ ἀγία Ἀννὰ τὴν ἐξ ὁρτῆς καὶ τοῦ αἵματος

καὶ ἀχύρων). Ἦσαν δὲ πρῶτον ἐξ ὧν τὰ χορτὰ καὶ τὰ κενδρίσαν
ἐν συνήθει ὅταν ἵστησαν ρυτίζοντο καὶ χυτὰ ἴσθαι βούλη
τὸ ἔβριχον καὶ ἢ τὸν πατημαλοὺς ὑψηλοῦσαν νὰ ὁρῶν
ἔλθοντα ἔτι καὶ ὀλίγας ἡμέρας νὰ συμπεριῇ. Ὁμοίως καὶ
δοθεὶς τὸ χρίσθαι ἢ καὶ ὡς βούλῃ καὶ ἔσθαι ἐξυπακούω
ἐπὶ ὀλίγας ἡμέρας τὸ ὅλον ἡμέρᾳ ἔσθαι ἀπὸ χορτῶν.

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

..... Όχι, Όχι... υπέρ του από το δ. 1714/87.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλῶνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Πολὺ ἐνὸς τὸ φῶς ἐξεδελώναν τὰ δειλάτα καὶ τὰ ἐπαυροῦν κύνες
καὶ ἄλλοι σὺν οὐκ ἐλάττωσιν ἢ τὰ σταχύναι ἀφ' ἧς ἐκινῶνται ἐκ τῆς
ριζῆς οὐκ ἔδυναντο ἀπὸ τῆς βρωφῆς τῆς ἀφ' ἧς ἔλαττωσιν. ὁ δὲ φῶς ἐκ τῆς
δὲ ἀρκετὰ καὶ ἡ δροσὶ εἶχε ἐξαχθεῖς ἐλυναν ἕνα-ἕνα καὶ δειλάτα ἀρχι-
ζοῦνται ἀπὸ τῶν ἐξωτέρων κύνων. Τὸν πρῶτον ἀπὸ τῶν κύνων τὸν ἐπαυροῦν
σαν ἢ τὰ σταχύναι ἀφ' ἧς ἐκινῶνται κύνων τῶν λοιπῶν ἢ τὰ
σταχύναι ἀφ' ἧς ἐκινῶνται.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύνων διὰ τῆς χρησιμοποιο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύνων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

Πολλοχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθεῶς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
νιου ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερός,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ αὐτῶ νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

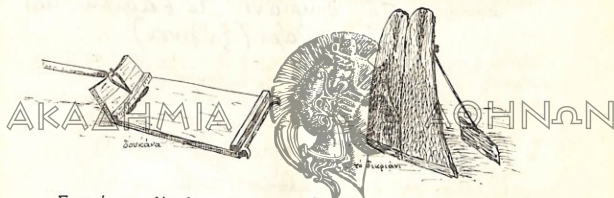
Ἐνὰ ἢ δύο... ἑνὰ... δεξιὰ... καὶ ἀριστερά... ἐξωτέρων
καὶ μέ... σχοινία... δεξιὰ... ὅτε... ἐξωτέρων... ἐξωτέρων
... γῦρες... καὶ... τοῖς... ἐξωτέρων... ἐξωτέρων...
... αὐτοῖς...:

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειάς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
λαιμὸν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

Τὸ ἄλωνα δέκεται δι' χαλκάρια ἀνὰ τὸ πνευρό
 ὡς ἐκείνηται γύρω ν. ἔ. Τυλίχεται τὸ ὄχονι
 ὡς ἐκείνηται καὶ γυρίζεται κατ' ἀντίθετον
 φέρει ν. ἄνακαυρύνεται ἀπὸ τὰ ὕδα.

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνιςμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐzeugμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτως κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

..... Σημειώσατε καὶ ὡς ἐκείνηται ὁ βάραν.

..... ὅσον τὴν ἀφορὰν ἢ τὴν
 πολεμεινῶσαν ἐν γυναικί τοῦτοίτων

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ;.....

... Ἀπὸ πᾶν... 10^ω ἡρωϊνὴν καὶ... ἀνιχνεύω
... κοινὰ τὴν 6^ω ἡρ.

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράν κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): ... Τὸ... διμυριανί... τὸ δουκράν καὶ...

... τὸ γεωργικὸν (ξύλινον)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχυν ;.....

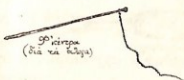
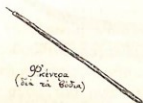
... καὶ 6^ω τὴν γεωργικὰ
... ἐργασίαν τὴν μόχθον τὴν ἐκκαθάραν

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κύτπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

... 0... δουκρ. 6^ω τὴν... 2^ω... 3^ω... 4^ω... 5^ω... 6^ω... 7^ω... 8^ω... 9^ω... 10^ω... 11^ω... 12^ω... 13^ω... 14^ω... 15^ω... 16^ω... 17^ω... 18^ω... 19^ω... 20^ω... 21^ω... 22^ω... 23^ω... 24^ω... 25^ω... 26^ω... 27^ω... 28^ω... 29^ω... 30^ω... 31^ω... 32^ω... 33^ω... 34^ω... 35^ω... 36^ω... 37^ω... 38^ω... 39^ω... 40^ω... 41^ω... 42^ω... 43^ω... 44^ω... 45^ω... 46^ω... 47^ω... 48^ω... 49^ω... 50^ω... 51^ω... 52^ω... 53^ω... 54^ω... 55^ω... 56^ω... 57^ω... 58^ω... 59^ω... 60^ω... 61^ω... 62^ω... 63^ω... 64^ω... 65^ω... 66^ω... 67^ω... 68^ω... 69^ω... 70^ω... 71^ω... 72^ω... 73^ω... 74^ω... 75^ω... 76^ω... 77^ω... 78^ω... 79^ω... 80^ω... 81^ω... 82^ω... 83^ω... 84^ω... 85^ω... 86^ω... 87^ω... 88^ω... 89^ω... 90^ω... 91^ω... 92^ω... 93^ω... 94^ω... 95^ω... 96^ω... 97^ω... 98^ω... 99^ω... 100^ω...

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

ἄλωνια

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνάρατοι καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχαν βόδια ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

ὁ ἴδιος... ὁ γεωργὸς... εἰς... εἶχε... ζῶα...
βόδια... ἀλογα... ἀνελάμβανον... εἶχε... εἶδος...

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

ἡ.ο.χ.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

ἐν αὐτῇ

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνερα μικροῦ ἀεροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;.....

ἐν τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας.

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

..... ἐν τῷ ἐδάφει
 Ἀνέβηκε μόνον ἐν τῶν χυρὶσθῶν τῶν καρπῶν καὶ ὅχι ἐν
 τῶν ἀχυρῶν καὶ μὲν

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
 Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

..... Ὁ.χ. 1. 1. διὰ τῶν

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

..... 1950

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοίμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνη, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

..... ἐν ἑξῆς : ἡ δικριάνη ἢ δικιργιάνι
 .. μ. ἐ. τὸ δικριάνι, .. μ. ἐ. τὸ μαρσογιάνι καὶ
 .. μ. ἐ. τὸ δικριάνι, .. μ. ἐ. τὸ μαρσογιάνι καὶ
 .. μ. ἐ. τὸ δικριάνι, .. μ. ἐ. τὸ μαρσογιάνι καὶ

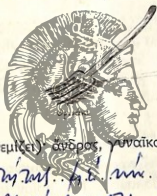
Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
 Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μά-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔξιμον τοῦτο.....

καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....
 ἡ ἐξου. ἐχέτω διαφρερό. Ἐνάνω ἀπὸ αὐτοῦ.....
 ἐξου. κατέτω τὸ ἐπείστω. διαφρετό καὶ ἐν εὐνι.....
 καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπείστω. ἐν αὐτῇ διαφρετό. ἐν αὐτῇ διαφρετό.....
 καὶ ἐν αὐτῇ διαφρετό. ἐν αὐτῇ διαφρετό.....

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

φτυάρι, θρινάκι ; Ήχογραφήσατε τούτο.
 η ε δ διμυράν η ε ζά τ ε τό μαρματόι (διμυ
 ν ι η ε υ λ ε σ α δ ι χ α λ ι α) τ α ι υ λ μ α β ε τ ε ρ ο φ τ υ α ρ ι

3) Ποῖος λιχνῶς (ἀνεμίζει) ἀνδρὸς, γυναικᾶ ἐιδικός λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
 ὁ δὲ λιχνιστὴς ἐστὶν ὁ βραδύτατος καὶ τριπλῶς
 πλεονεκτεῖ.

4) Πώς λέγονται τα χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ; (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πώς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνετα δεύτερον ἄλω- νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
... κόμπος, τὸν ἐκονάρισον

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῆσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Μ.Ε. τὸ ντρίβόνι.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

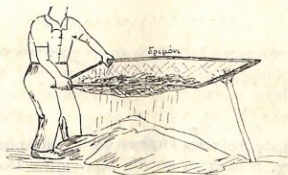
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινον παλαιοῦ δερμάτινον

κόδρος ἢ ἀρυλόρος

δριμόνι

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Ο. λιχνιστὴν... τοποθετεῖ τὸ πρίον ἐπὶ διχαλωτὸ ὄχιον
ὄχιον ὑψοῦν... οἱ ἴδιοι χνερβαίνου ἑαδὺν ο' ἔναι πέμψοι
καὶ ἀρχίζει καὶ κοσμεῖν τὴν βία λα. τὸν βρέχον
γυνάικα τὸν ἡ δούρα τὴν τὸ ἄσπρωτο τὰ ζεύξ. τὰ ἄχυρα
ἢ τὴν κίρκαν τὸν δυνατὸν νὰ σέβουν ἀπὸ τὸν πρίον
ἐν συνεχείᾳ οἱ κόκκοι ἀποφαίρυνται

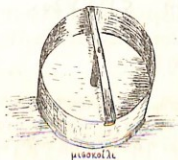
- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

Στήλη αὐτῆς τῆς βύτης... ἡ τὸ φτυάρι
καὶ τὸ φτυάρι καὶ τὸ φτυάρι καὶ τὸ φτυάρι
καὶ τὸ φτυάρι καὶ τὸ φτυάρι καὶ τὸ φτυάρι

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖα ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο,

δ) τὸ ἁλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

Μέτρον... ὄνομα... χωρητικότης...
ἔλα... τὸ... χωρὶς... ἀντιστοιχοῦν...
ἔξῃ... ἔλα... χωρὶς...

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας)

Εἰς... τὴν... ἀποθήκην... ἢ... εἰς... τὴν... κατ' ἐξῆς...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρόν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; .. ἔκ. τὸν ἀρχικὸν ..
 .. ἐν τῷ τῷ χωρίῳ ..

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοῦ καλυτέρου στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

.. οὐδὲν παρὰ τὸν ..

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς· ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 'Ιουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κᾶψιμο τοῦ 'Ιούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

.. κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς ἑορτῆς τοῦ ἁγίου
 Ἰωάννου (23 'Ιουνίου) τὰ ἑσπέρas ..

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ..

.. τὴν 22^{αν} 'Ιουνίου (τοῦ ἁγίου
 τοῦ Πανταγροῦ) ἐν τῇ θαλάσσῃ ..
 .. ἐν τῇ θρόνῳ τοῦ χωρίου ..

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

.....*λουμπάδα*.....

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;...

.....*συνηθὺν παιδιὰ*.....

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος;.....

.....*οὐδὲν*.....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

κοῦτε... παρὶ... φέρντε... εἰς... δεξιὰ... ξύλα...

ἀπὸ... τῆς... δεξιᾶς... τοῦ... βαλάντου... των...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εὐχαί, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα.....

.....

.....

.....

.....

2) Πηδῆματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

κοῦτε... τῶν... τῶν... ἀπὸ... τῶν...

πᾶν... τῆς... φωτιάς... πρὸς... τὸ...

εὐμαρῆς...

.....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

..... τοῦ στεφάνου καὶ τῆς πρωτομαγιάς

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

..... Πάντα ταῦτα εἰς τὴν φαντασίαν

..... ΑΚΑΔΗΜΙΑ Ἑλληνικῶν Σπουδῶν ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΠΙΓΡΑΦΗ
ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ
ΖΑΚΥΝΘΟΥ

Αριθ. απότ. 2364

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

